

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Запорізького національного
університету
М.О. Фролов
_____ 2021

ВИТЯГ
з протоколу № 8
фахового семінару кафедри новітньої історії України та кафедри історії
України Запорізького національного університету
від 18 січня 2021 р.

Присутні: д.і.н., професор Ф.Г. Турченко, д.і.н., професор Ю.О. Каганов, д.і.н., професор Г.М. Васильчук, к.і.н., доцент Т.В. Грушева, к.і.н. доцент В.С. Гвоздик, к.і.н., доцент Т.В. Винарчук, д.і.н., професор С.Р. Лях, д.і.н., професор О.М. Ігнатуша, д.і.н., професор Г.Ф. Турченко, д.пед.н., професор Терно С.О., к.і.н., доцент Т.Г. Савчук, к.і.н., доцент Тощев Г.М., аспірантка О.В. Сахно, старший лаборант кафедри історії України Т.С. Грузова.

Головуючий: д.і.н., професор, завідувач кафедри новітньої історії України Ф.Г. Турченко.

Секретар: старший лаборант кафедри історії України Т.С. Грузова.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: Обговорення основних наукових результатів дисертації аспірантки кафедри новітньої історії України Сахно Ольги Валеріївни на тему «Місце кінорежисури в процесах національно-культурного розвитку радянської України 1920–30-х рр.», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія, для їх апробації та оцінки новизни, теоретичного та практичного значення.

СЛУХАЛИ: аспірантку **О.В. Сахно** про результати виконаного наукового дослідження.

Аспірантка виступила із доповіддю про завершення дисертаційного дослідження. У доповіді визначені актуальність, об'єкт і предмет дослідження, мета, завдання, хронологічні рамки та територіальні межі, проаналізовано історіографію проблеми, охарактеризовано джерельну базу та теоретико-методологічні засади роботи, сформульовані висновки і результати проведеного дослідження.

Завершивши доповідь, аспірантка відповіла на запитання учасників семінару.

Турченко Ф.Г. д.і.н., професор: Скажіть, що Ви розумієте під терміном «кінорежисура» у дисертаційному дослідженні?

Сахно О.В., аспірантка: термін «кінорежисура» має декілька визначень: по-перше, це творча діяльність, професія кінорежисера, по-друге – постановка фільму режисером і по-третє – це люди, які займаються кінорежисерською діяльністю, кінорежисери. У роботі ми розглядаємо це поняття у всіх його значеннях. Під терміном «кінорежисура» мається на увазі організація всієї різнопланової роботи, якою займалися режисери в 1920–30-х рр. – це написання сценарію, вибудовування на його основі концепції фільму, формування знімальної групи, складання кошторису, здійснення постановки, монтаж, контроль за дотриманням строків здачі готового фільму тощо.

Гвоздик В.С. к.і.н., доцент: Яка кількість наукових публікацій з теми дисертації?

Сахно О.В., аспірантка: Під час роботи над дисертаційним дослідженням було опубліковано 6 статей у наукових фахових виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у періодичному науковому виданні іноземної держави, а також 4 публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Винарчук Т.В. к.і.н., доцент: У дослідженні Ви використовуєте елементи постколоніальної теорії. Чому саме в рамках постколоніальних студій Ви розглядаєте кінематограф радянської України 1920–30-х рр.?

Сахно О.В., аспірантка: Тема визначення колоніального статусу України у складі СРСР є складною та потребує подальших досліджень із залученням широкого кола джерел. Теорію постколоніалізму розглядали у своїх працях Е. Саїд, Е. Томсон, О. Еткінд, М. Шкандрій, С. Величенко, Л. Гриневич, Я. Примаченко. Базові принципи постколоніальної теорії застосовано в контексті аналізу відносин між українською та російською республіканськими кіноорганізаціями в 1920-х рр. Ми залучили також концепцію медіа М. Маклюєна, згідно з якою, аналізуючи засоби комунікації, у нашому випадку це фільми, слід звертати увагу не лише на інформацію, яку вони несуть, а й на культурний дискурс, у якому вони функціонують. В СРСР кіно використовувалося як засіб конструювання людської свідомості радянського зразка. Спираючись на базові принципи цих теоретичних концепцій, досліджуємо взаємопов'язаність режисерів та культурної політики, яку здійснювала радянська держава, а також роль режисерів у конструюванні міфів засобами кіно.

ВИСТУПИЛИ: науковий керівник аспірантки к.і.н., доцент Т.В. Грушева, д.і.н., професор Ф.Г. Турченко, к.і.н., доцент В.С. Гвоздик, к.і.н., доцент Винарчук Т.В.

Після відповідей на запитання учасників фахового семінару було озвучено висновок наукового керівника – кандидата історичних наук, доцента Грушевої Т.В. з оцінкою роботи аспірантки у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану. Науковий керівник аспірантки вказала на те, що Сахно О.В. повною мірою опанувала освітню складову освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня складова індивідуального плану роботи аспірантки виконувалась своєчасно та з досягненням високих результатів вивчення навчальних дисциплін.

У процесі підготовки дисертаційного дослідження аспіранткою було залучено широку джерельну базу, опрацьовано достатню кількість наукової літератури. Результати дослідження неодноразово були представлені на міжнародних та всеукраїнських конференціях.

Грушева Т.В. висловила думку, про завершеність дисертаційного дослідження, зазначила, що робота відповідає усім вимогам, є самостійним дослідженням, має проблемний характер, написана відповідно до сучасних методологічних позицій, з використанням вагомої джерельної бази, тому дисертація Сахно О.В. «Місце кінорежисури в процесах національно-культурного розвитку радянської України 1920–30-х рр.» може бути рекомендована до прийняття і розгляду спеціалізованою вченою радою.

Долучившись до обговорення основних наукових результатів дисертації, д.і.н., професор Турченко Ф.Г. позитивно оцінив виконане дослідження, відзначив його ґрунтовність і самостійність; зауважив, що залучена потужна джерельна база. Текст дисертації прописаний логічно. Позитивним є те, що аспіранткою визначено питання, які є недостатньо розробленими. Зазначив, що дисертаційне дослідження може бути рекомендоване до прийняття і розгляду спеціалізованою вченою радою.

Винарчук Т.В. к.і.н., доцент висловила позитивне враження від дисертаційного дослідження, підкреслила репрезентативність джерельної бази дослідження, новаторський характер виокремлених проблемних питань. К.і.н., доцент Винарчук Т.В. підтримала пропозицію про рекомендацію дисертаційної роботи Сахно О.В. до розгляду спеціалізованою вченою радою.

Гвоздик В.С. к.і.н., доцент зазначив, що дисертаційне дослідження виконано на належному професійному рівні, робота є завершеною. До здобутків дисертації віднесено залучення широкої джерельної бази, опрацювання значного комплексу літератури і створення цілісного, узагальнюючого дослідження зі вказаної проблематики. Зазначив, що дослідження відповідає вимогам і може бути подано на розгляд спеціалізованої вченої ради.

Ігнатуша О.М., д.і.н., професор позитивно оцінив виконане дослідження, відзначивши його логічну відповідність поставленій меті. Д.і.н., професор Ігнатуша О.М. підтримав пропозицію про рекомендацію дисертаційної роботи

Сахно О.В. до розгляду спеціалізованою вченою радою.

У голосуванні взяли участь 12 осіб.

«За» – 12 голосів.

«Проти» – 0 голосів.

«Утримались» – 0 голосів.

Рішення прийнято **одностайно**.

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що результати дисертації **Сахно Ольги Валеріївни** «Місце кінорежисури в процесах національно-культурного розвитку радянської України 1920–30-х рр.», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2. Рекомендувати рецензентам д.і.н., професору **Ю.О. Каганову**, д.і.н., професору **Васильчуку Г.М.** під час проведення попередньої експертизи результатів дисертації **Сахно Ольги Валеріївни** «Місце кінорежисури в процесах національно-культурного розвитку радянської України 1920–30-х рр.», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 Історія та археологія, взяти до уваги підсумки цього фахового семінару.

Головуючий:

завідувач кафедри новітньої історії України
д.і.н., професор

Ф.Г. Турченко

Секретар:

старший лаборант
кафедри історії України

Т.С. Грузова

Підпис
засвідчує
Ф.Г. Турченко

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ

